

אחר ולהקריבו, קדוש הוא עצמו קדושת הגוף ואין בו פדיון. כי כל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח, על אף שהמקדיש הקדישו במפורש לדמיו בלבד, ואם כן תיקשי, מה מועיל התנאי של לב בית דין על הקרבנות הנותרים שלא יהיו קדושים אלא לדמיהן, והרי על אף שהקדישום לדמיהם בלבד אין הם יוצאים מידי מזבח?!

אמר ליה רבה: לא קשיא. הא זה שאינו יוצא מידי מזבח הוא בכגון דאמר "לדמי עולה", כיון שהוא עצמו ראוי לעולה הרי הוא מתקדש בעצמו בקדושת עולה, והא דמהני התנאת לב בית דין שלא יהיה קדוש קדושת הגוף וכמו כן מהני הקדשת היחיד שמקדיש לדמיו בלבד, כגון דאמר היחיד על זכר תמים — יהיה זה קדוש "לדמי נסכים"! כיון שאין הוא עצמו יכול להקרב נסכים חלה בו קדושת דמים בלבד, שימכר ויביאו בדמיו נסכים. וכל שכן בית דין המתנים שהתמידין הנותרים יהיו קדושים לדמי "מותר — תרומה — ישנה", והיינו שתהיה קדושתן כקדושת המעות שנתרו מתרומת השנה שעברה, המיועדים לקניית ריקועי פחים לציפוי קדש הקדשים, שאין הקרבן מתקדש בקדושת הגוף, אלא לדמיו בלבד.

איתיביה אבוי לרבה: פר ושעיר הפנימיים של יום הכיפורים שאבדו, והפריש אחרים תחתיהם, וכן שעירי חטאת הציבור, יא-ב שהופרשו לחטאת על עבודה זרה, שאבדו, והפריש אחרים תחתיהם, ונמצאו לאחר שהקריבו אחרים תחתיהם, אין להם תקנה להביאם במועדים לחובת היום כשעירי חטאת נכשם שיש תקנה לשעירי חטאת שלא הובאו ברגל זה שאפשר להביאם ברגל אחר], כיון ששעירים אלו צריך להביא

על אף שהקטורת היתה כבר מקודם לכן במכתשת! ומוכח, שאין המכתשת מקדשת את הקטורת קדושת הגוף, ומשום שאין המכתשת נחשבת כלי שרת!

אמר ליה רבה: לינה קאמר? שמוכח מהא דאין הקטורת נפסלת בלינה לאחר שנכתשה במכתשת, שאין בה עדיין קדושת הגוף?! לא תוכיח מכאן מידי. כי פסול לינה הוא משום שינוי צורה, שההמתנה במשך הלילה משנה את מראיתו של הקרבן. ולפיכך, שאני קטורת משאר הקרבנות, שאין היא נפסלת בלינה על אף שהתקדשה בקדושת הגוף במכתשת, הואיל וצורתה של הקטורת אינה משתנה בלינה אלא הרי היא עומדת בצורתה בכל השנה כולה! ומיהו משקדשה בכלי ליקרב גזור בה רבנן פסול לינה שלא יבואו להכשיר בשאר קדשים (רש"י).

ומקשינן: מכל מקום, גם אם תירץ רבה שפיר את קושיתו של רב חסדא, עדיין קשיא קושיתו של רב חסדא לעיל על דברי רבי יוחנן שאפשר לפדות את התמידין שנתרו: 22

וכי קדושה שבהן להיכן הלכה? שהרי לא מצינו פדיון לקדושת הגוף?!

אמר רבה: לב בית דין מתנה עליהן, בשעת לקיחתן של קרבנות הציבור, על קדושתם — שאם הוצרכו להם הוצרכו, והרי הם קדושים קדושת הגוף, ואם לאו אלא שנתרו [בין בתמידין ובין בקטורת], יהיו קדושים לדמיהן בלבד, ויוכלו להפדות מקדושתם.

אמר ליה אבוי לרבה: והא מר, הוא דאמר: הקדיש זכר תמים לדמיו שתהיה קדושתו על מנת שיוכלו לפדותו ולקנות בדמיו קרבן

נאה ממנה, אין לה פדיון?!

ומשנינן: **שאני פרה** אדומה, **דקדשי בדק הבית היא**, שיכולים להפדות בכל עת ואין כלל צורך בהתניית לב בית דין.

ופרכינן: **אי הכי**, שפדיונה הוא מדין קדשי בדק הבית ולא מהתניית לב בית דין, מדוע אם **מתה או נשחטה** הפרה האדומה חוץ למקומה, **תפדה? הא בעינן העמדה והערכה**, שנאמר בדין פדיון הקדש "והעמיד את הבהמה לפני הכהן", וכן הערכה, כדכתיב "והעריך הכהן". וזאת, שכבר מתה, אי אפשר להעמידה, וכיצד ניתן לפדותה?

ומשנינן: **הא**, משנה זאת דפרה, בשיטת רבי שמעון היא, **דאמר**, קדשי מזבח בלבד היו בכלל העמדה והערכה כשנופל בהם מום ונפדים, אבל קדשי בדק הבית לא היו בכלל העמדה והערכה!

ופרכינן: **אי רבי שמעון היא**, אימא סיפא: **שחטה על גבי מערכתה אין לה פדייה עולמית!**

ותקשי — **והתניא! רבי שמעון אומר: פרה** אדומה אף על פי שהיא איסורי הנאה, ואיסורי הנאה אינם מקבלים טומאת אוכלין, בכל זאת הרי היא מטמאה טומאת אוכלין, **הואיל והיתה לה שעת הכושר לטמא טומאת אוכלין!**

ומהי "שעת הכושר" של פרה אדומה — **אמר ריש לקיש: אומר היה רבי שמעון כי פרה אדומה נפדית אפילו לאחר שנשחטה בהכשר על גב מערכתה**, אם מצא אחרת נאה הימנה! וכיון שיכולה להפדות אפילו לאחר שחיטה ולהיות מותרת בהנאה, סבירא ליה לרבי שמעון שכל העומד להפדות כפדוי דמי, ולכן חשיב לה כאוכל המקבל טומאה.

מדמם פנימה ולהזות ממנו על הפרוכת ועל מזבח הזהב. וכיון שהזאה זאת אפשר לעשותה רק ביום הכיפורים בשנה הבאה, הרי הם פסולים, משום שבכל שנה צריכים להביא את קרבנות הציבור מהתרומה החדשה של כספי מחצית השקל, וקרבנות אלו נקנו מכספי השנה שעברה, וכיון שנפסלו להקרבה שוב אין להם תקנה וכן אין להשהות שערי ע"ז על מנת להשתמש בהם לכשיתחיבו פעם אחרת שאין להניח ששוב יטעו הסנהדרין בהוראה בענין ע"ז (ריטב"א) אלא ימותו, **דברי רבי יהודה!**

רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: ירעו עד שיסתאבו, ומשיפול בהם מום ימכרו, ויפלו דמיהן לנדבה, משום שאין חטאת הציבור מתה!

ולרבה תיקשי, **אמאי ימותו או ירעו עד שיסתאבו? לימא**, לב בית דין מתנה עליהן שאם יאבדו יהיו קדושים רק לדמיהן, ונוכל לפדותם בעודם תמימים?

אמר ליה רבה: "**אבודין**" קאמרת? **שאני אבודין דלא שכיחי**. הלכך לא חשו בית דין להתנות על כך.

ופרכינן: הרי פרה אדומה **דלא שכיחא**, שבכל ימי בית ראשון ושני לא עשו אלא שבע פרות אדומות, ובכל זאת לב בית דין מתנה עליה שיוכלו לפדותה. **ותניא: פרה** אדומה נפדית על כל פסול שאירע בה: מתה לפני שחיטתה — **תפדה**. **נשחטה חוץ למקומה** — **תפדה**. **מצא אחרת נאה הימנה** — **תפדה**. אבל, אם כבר שחטה על גבי מערכתה בהכשר, אין לה פדייה עולמית. כי מאחר שנעשתה בהכשר, גנאי הוא לה להוציאה לחולין, ולכן, אף אם מצא אחרת

ואם כן, תיקשי, כיצד העמדנו למשנה זו דמתה יכול לפדותה אליבא דרבי שמעון דלא בעי העמדה והערכה בבדק הבית? והא סיפא דמשנשחטה אין לה פדיון, אינה כרבי שמעון, כי הוא סובר שאפילו נשחטה על גבי מערכתה יש לה פדיון?!

ומשנינן: **אלא**, לעולם, לא נעמיד כרבי שמעון, והא דמתה אפשר לפדותה בלי העמדה והערכה, הוא משום דלב בית דין מתנה עליה שיוכלו לפדותה אם מתה או אם ימצאו אחרת נאה הימנה. והא דאמרינן דמילתא דלא שכיחא אין בית דין מתנים עליו ולפיכך אינם מתנים על פר ושעיר של יום הכיפורים שאבדו, והרי פרה היא מילתא דלא שכיחא, תריץ —

שאני פרה אדומה, **הואיל** ודמיה יקרין, מתנים עליה בית דין שיוכלו לפדותה אפילו במילתא דלא שכיחא.

אמר מר: מתה פרה אדומה — תפדה.

והוינן בה: כיצד תפדה ותצא לחולין? וכי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים? שהרי מכיון שמתה, הרי היא ראויה לאכילת הכלבים בלבד.

ומשנינן: **אמר רב משרשיא:** הא דפודין אותה אינו כדי להאכיל את בשרה לכלבים, שדבר זה אסור הוא מפני שהוא גנאי לדבר שהיה קדוש, אלא בית דין מתנים שיהיה אפשר לפדותה **משום עורה**, שיוכלו להשתמש בעור הפרה!

ופרכינן: וכי קיימי בית דין ומתנו שיוכלו לפדותה **אדעתא דעורה** בלבד, שהוא דבר פעוט — ערך?

ומשנינן: **אמר רב כהנא:** אמרי אינשי, "מגמלא — אונאי" אוניו של הגמל הן קצרות, אך מוטב לקבל לפחות את העור של אוניו מאשר כלום.

איתיביה: אמרו לו לרבי שמעון: מהו שיקרבו שעירי החטאת של הרגלים ושל ראשי החדשים ושל יום הכיפורים זה בזה, שאם נאבדו והביאו אחרים תחתם ואחר כך נמצאו, האם אפשר להביאם במועד אחר? **אמר להם** רבי שמעון: יקרבו! אמרו לו: **הואיל ואין כפרתן** של השעירין שוה היאך הן קרבין זה בזה? **אמר להן:** כולן, כל שעירי חטאת ציבור **כאין לכפר על טומאת מקדש** וקדשיו. ולפיכך לא איכפת לנו על מה היו צריכים לכפר במועד האחר.

ואמאי בעי רבי שמעון למימר שכולם באים על טומאת מקדש וקדשיו? **לימא** להו: לב בית דין מתנה עליהן שאם לא יקרבו במועד זה יקרבו במועד אחר?!

ומשנינן: **רבי שמעון קאמר?** רבי שמעון לית ליה לב בית דין מתנה עליהן?

דאמר רב אידי בר אבין אמר רב עמרם אמר רבי יוחנן: תמידין שלא הוצרכו לציבור — לרברי רבי שמעון אין נפדין תמימים, לדברי חכמים נפדין תמימים.

והוינן בה: ורבנן, דפליגי עליה דרבי שמעון וסברי שנפדים תמימים, מאן נינהו?

אי נימא רבנן דקטורת דסברי דקדשה קדושת הגוף ונפדית משום שלב בית דין מתנה עליה — יש לדחות: **שאני קטורת**, שאין לה תקנה **דלא בת רעיה היא**, ואין לה